

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Станислав Димитров Петков,
професор във Висшето училище по застраховане и финанси –
София

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: Абдуляди Шазиманоски

Тема: „Влиянието на Европейската централна банка върху паричните политики на страните членки на Европейския съюз и Република България и Република Северна Македония” („The influence of the European Central Bank on the monetary policies of the member states of the European Union and the Republic of Bulgaria and the Republic of Northern Macedonia“).

Трудът е представен на английски език.

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 260 от 27.06.2023 г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси - София проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „The influence of the European Central Bank on the monetary policies of the member states of the European Union and the Republic of Bulgaria and the Republic of Northern Macedonia” за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и

правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Финанси, застраховане и осигуряване“. Автор на дисертационния труд е Абдуляди Шазиманоски.

С решение на научното жури от 06.07.2023 г. съм определен за изготвяне на становище на трудовете на кандидата в рамките на настоящата процедура.

Предадените от кандидата Абдуляди Шазиманоски материали включват следните:

1. дисертационен труд - на английски език;
2. автореферат на дисертационния труд - на български и на английски език;
3. справка за изпълнението на минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в професионалното направление 3.8. „Икономика“;
4. списък на публикациите;
5. резюмета на публикациите;
6. декларация за оригиналност и достоверност;
7. кратки биографични данни – на английски език;
8. презентация, свързана с дисертационния труд – на английски език.

Докторантът не е представил справка на приносите.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Докторантът Абдуляди Шазиманоски притежава магистърска степен по Икономика на Европейски Университет, Скопие.

От представените данни докторантът има опит в практиката, като последните години заема длъжността управител на компания.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

В представената дисертация авторът е обосновал актуалността и значимостта на темата.

Дисертационният труд е с обем 156 страници. Работата е структурирана в Съдържание, Увод, Методически подходи на изследването, Четири Глави, Заключение, Библиография. Липсва Списък на таблиците и Списък на фигурите.

Техническите изисквания за изготвяне на дисертационен труд в по-голямата си част са спазени от докторанта.

Въведението представя идеята на автора и представлява въведение в проблематиката.

Първа Глава е озаглавена «Институционална рамка за прилагането на единна парична политика в ЕС и Евросистемата». Обемът на Първа Глава е 34 страници. Тази част от изследването е структурирано в три точки. Разгледани са вземането на решения за и прилагането на парична политика. Описани са инструментите на паричната политика в Евросистемата. Разгледана е програмата за спешни покупки при пандемия.

Втора Глава е с наименование «Ролята на Европейския икономически и паричен съюз и Европейската централна банка в паричната политика на ЕС». Обемът на Втора Глава е 61 страници. Тази част от изследването е структурирано в четири точки. Разгледано е формирането на европейския икономически и паричен съюз на ЕС. Описва се ролята на Европейската централна банка. Споменава се новата стратегия за паричната политика на Европейската централна банка. Прави се опит да се анализира ролята на паричната политика и ползите от ценовата стабилност.

Трета Глава е със заглавие «Политиката на ЕЦБ към членовете на ЕС извън еврозоната и паричната политика на Република България». Обемът на Трета Глава е 21 страници. Тази част от изследването е структурирана в две точки. Извършен е анализ на държавите-членки извън еврозоната. Разгледани са изискванията за присъединяване към Еврозоната.

Четвърта Глава е с наименование «Политиката на ЕЦБ към страните кандидатки за членство в ЕС и паричната политика на Република Северна Македония». Обемът на Четвърта Глава е 18 страници. Разгледани са паричната политика на ЕЦБ спрямо Република Северна Македония, ролята на Централната банка на Република Северна Македония и паричната политика на Република Северна Македония.

Изследването завършва със Заключение. В Заключението не са изведени в достатъчна степен изводи от критичен анализ на докторанта на разглежданата проблематика.

На основа на така представения дисертационен труд мога да приема с известни условия, че изследването представлява значима разработка на избраната тема.

Така представения дисертационен труд ми дава основания да приема, че дисертационният труд на кандидата Абдуляди Шазиманоски съдържа в някаква степен научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката.

Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава в известна степен задълбочени теоретични знания по съответната научна област и способности за самостоятелни научни изследвания.

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Докторантът Абдуляди Шазиманоски не е представил справка за приносите за науката и практиката на дисертационния труд. В автореферата на стр. 29-30 са посочени 8 приноса.

Мога да приема за приноси само някои от така формулираните приноси на дисертационния труд.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантът Абдуляди Шазиманоски е представил справка за 3 броя научни публикации.

Препоръка към докторанта Абдуляди Шазиманоски е да извършва изследвания и съответно публикации в съавторство.

Публикациите изпълняват изискванията на присъждане на образователната и научна степен „доктор“, залегнали в Закона за развитието на академичния състав в Р България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане.

Към момента на изготвяне на настоящата рецензия няма информация, която да дава основания за съмнение в автентичността на дисертационния труд и научните публикации на кандидата.

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Съгласно представените материали мога да направя извод, че докторантът Абдуляди Шазиманоски изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в професионалното направление 3.8. Икономика.

7. Автореферат

Към дисертационния труд е приложен автореферат. Авторефератът е в обем 36 страници. Авторефератът съдържа описание на основните характеристики на дисертационния труд, структура и съдържание на труда, обобщено представяне на дисертацията, публикации по темата на дисертацията.

Авторефератът на дисертационния труд в известна степен е изготвен в съответствие с възприетите за подобен род научни разработки изисквания.

8. Критични забележки и препоръки

Би могло по-добре да бъдат формулирани основната хипотеза и спомагателните хипотези.

Добре е докторантът с изследването да докаже или отхвърли формулираните в началото на труда хипотези.

Подобен род научни разработки би следвало да съдържат по-значителен анализ на данни.

Докторантът включва в заглавието и в хипотезите на дисертацията термини, които не са достатъчно добре изяснени в изследването. Примери, коя е добра и лоша парична политика, защо свързваме паричната политика със свободните парични потоци, глобализацията и икономическия растеж.

В дисертацията не са включени достатъчен брой таблици, фигури и графики.

В дисертацията не е извършен достатъчен анализ на литературата по изследваната проблематика.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа известни научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати

съответстват в някаква степен на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че докторантът Абдуляди Шазиманоски **притежава** теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** потенциал за качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, давам **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Абдуляди Шазиманоски в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика.

14.07.2023 г.

Рецензент: (п).....

(проф. д-р Станислав Димитров)